

ԵՐԿՕՐՅԱ ԱՅՑ ԱՅՈՒՆՅԱՑ ԹԵՄ

Օգոստոսի 21-22-ը Կաթողիկոսական Տեղապահ Ամենապատիվ Տ. Ներսես արքեպս. Պողոսյանը, Սյունյաց թեմի առաջնորդ Տ. Աբրահամ եպս. Մկրտչյանի և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մի խումբ միաբանների ուղեկցությամբ, երկօրյա այցով մեկնեց Սյունյաց թեմ՝ կատարելու Ղափանի Ծավ գյուղի Ար. Գևորգ եկեղեցու Սուրբ Սեղանի օծման արարողությունը:

Տեղապահ Գործ Աբրահամ Արքագանը ծանոթացրեց Սյունյաց թեմում տարվող շինարարական մեծածավալ աշխատանքներին:

Այցելության առաջին հանգրվանը եղավ Եղեգնաձոր քաղաքը, որտեղ Ար. Աստվածածին եկեղեցու հարևանությամբ կառուցվել էր երկհարկանի նորակառույց մի շենք: Շինարարական ներքին հարդարման աշխատանքները դեռևս ընթացքի մեջ էին: Ըստ Աբրահամ Արքագանի բացատրության, շենքը մոտ ապագայում շահագործման կհանձնվի և կծառայի իբրև կրոնակրթական և քարոզչական կենտրոն: Ար. Աստվածածին եկեղեցու թիկունքի մասում գտնվող տափարակ բլուրը, համաձայն առաջնորդ-Արքագանի ծանուցման, Եղարի պատմիչ Եղիշեի մատնանշած այն վայրն է, ուր նահատակվել է հայկական զորքի մի մասը. դա են ապացուցում բլրի վրա գտնվող գերեզմանները և հին բերդի կիսավերված ու հողի տակ անցած պարիսպը: Արքագանն ասաց, որ հիշյալ վայրի բարեկարգման աշխատանքները ներգրավված են թեմի ապագա ծրագրի մեջ, որի շրջանակներում նախատեսվում է կառուցել նաև մի հուշարձան՝ ի հիշատակ նահատակված հայ ռազմիկների եզակի վայրի, որը կդառնա մի նոր ուխտատեղի:

Այնուհետև Արքագան Գոր առաջնորդությամբ Տեղապահ Արքագանն այցելեց ԳԳ ամենամեծ գյուղը՝ Մալիշկա, որտեղ կառուցվում էր Ար. Գարություն եկեղեցին՝ տեղաբնակ Աբրահամյան եղբայրների նյութական հովանավորությամբ:

Ապա մեքենաների շարասյունն ուղղվեց դեպի Գորիս, Սյունյաց թեմի առաջնորդահիստ Ար. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի, որը կառուցվել էր դեռևս Տ. Տ. Մկրտիչ Ա խորմյան Կաթողիկոսի օրոք: Աբրահամ Արքագանը ներկաներին ծանոթացրեց վերանորոգված եկեղեցու հովվատան շրջակայքի և պարիսպների կառուցապատման աշխատանքներին:

Երեկոյան Մայր Աթոռի հոգևորականները, Տեղապահ Արքագանի գլխավորությամբ, ուղևորվեցին Ղափան:

Ղափանում Մայր Աթոռից ժամանած հոգևորականներին դիմավորեց Սյունիքի մարզպետ արն. Ռոման Նավասարդյանը: Ջերմ ընդունելությունից հետո, Ներսես Արքագանը մարզպետի հետ միասին այցելեցին քաղաքի

կենտրոնական մասի բարձրավանդակում գտնվող կիսակառույց Ար. Գարություն եկեղեցի, որի շինարարական աշխատանքներն սկսվել էին 1997 թ. գարնանը, սակայն ֆինանսավորման դժվարությունների պատճառով կառուցման ավարտը դանդաղել էր: Ծանոթանալով եկեղեցու շինարարական խնդիրներին՝ Տեղապահ Արքազան Գայրը եկեղեցու գմբեթի ներքո հավաքված հոգևորականների հետ «Գայր մեր» արտասանեց, և «Որախ լեր» շարականի երգեցողությամբ մի փոքր արարողություն կատարվեց՝ իբրև Նավակատից սուրբ՝ եկեղեցու: Ներսես Արքազանը հավաքվածների ներկայությունը վկայություն համարեց այն համոզումով, որ Ար. Գարությունը ամեն գնով պետք է վեր խոյանա և ծառայի ի սպաս հավատացյալ ժողովրդի: Սյունիքի մարզպետն իր հերթին, կարևորելով հոգևոր կյանքի անհրաժեշտությունը, խոստացավ մյուսապես օժանդակել քաղաքի եկեղեցու շինարարությանը:

Կիրակի օրը, օգոստոսի 22-ին, Ղափանից շուրջ 40 կմ հեռավորությամբ լեռների գողտրիկ լանջերին փոկած Ծավ գյուղում ժողովրդական տոնախմբություն էր, քանի որ պիտի տեղի ունենար Ար. Գևորգ եկեղեցու օծման արարողությունը, որի վերականգնողական աշխատանքները (ներառյալ՝ փոքրիկ զանգակատուն-գմբեթը) համձն էր առել այդ գյուղում ծնված պրն. Էդիկ Մարգարյանը: Բազիլիկ ոճի այդ եկեղեցին կառուցվել էր ճարտարապետ Ալեքսանյանի կողմից 1907 թ.:

Սուրբ Պատարագի ընթացքում կատարվեց եկեղեցու օծման արարողությունը՝ ձեռամբ Ամենապատիվ Տ. Ներսես արքեպս. Պողապալյանի: «Առաքելոյ աղաւնոյ» շարականի երգեցողությամբ Արքազան Գայրը սրբալույս մյուռոնով օծեց Սուրբ Սեդանի գագաթը, աչ ու ձախ անկյունները և ճակատը: Եկեղեցու օծման առիթով մախ առաջնորդ Արքազանն իր շնորհակալության և գնահատանքի խոսքն ուղղեց քարերար Էդիկ Մարգարյանին, աշխատող վարպետներին և Ծավ գյուղի քաջ բնակիչներին՝ ասելով. «...այստեղ թերևս մոռացված բոլորից, կտրված աշխարհից ապրում ենք մենք՝ սյունեցիներս, ապրում ենք մենք որպես ազգ ու ժողովուրդ և գիտենք մեր արժեքը, գիտենք մեր մախնիների թողած ժառանգության արժեքը, գիտենք հավատալ, գիտենք կռվել, աշխատել և ապրել մեր հայրենիքում:

...Արքազան Գայր, վստահեցնում ենք, որ մենք այստեղ դարեր շարունակ կանք, եղել և մնում ենք որպես Գայաստանի և Գայ եկեղեցու ամրակուռ պարիսպը»:

Ապա իր շնորհակալությունն ու երախտիքը հայտնելով Նորին Ամենապատվությանը՝ Աբրահամ Արքազանը հրավիրեց Կաթողիկոսական Տեղապահ Տ. Ներսես արքեպս. Պողապալյանին՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից բլուր օրհնություն փոխանցելու ժողովրդին:

Տեղապահ Արքազանը շնորհավորեց Սյունյաց թեմի առաջնորդ Տ. Աբրահամ եպս. Սկրտչյանին, ապա պրն. Էդիկ Մարգարյանին և եկեղեցում հավաքված հավատացյալ հոծ ժողովրդին՝ առ ի գնահատումն կատարված աշխատանքի, և ասաց. «Այս եկեղեցու ծոցից պիտի ծնվեն ձեր ապագա

սերնդի զավակները: Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից բերում եմ ձեզ Լուսավորչա-
հաստատ Սուրբ Էջմիածնի օրհնությունները և մաղթում, որ այս հեռավոր
Հայաստանի ծայրամասում, որ ապրում եք, ձեր հավատքի վրա ամուր մնաք,
հաստատ մնաք, ոչ մի աղանդավոր թող ուտը չդնի այս գյուղից ներս և իր
աղանդավորական վարդապետությամբ չչփոթեցնի ձեզ, և դուք կապված
լինեք, հաստատ լինեք ձեր հավատքի վրա, ինչպես մեր Հավատքի Հայրը՝ Սբ.
Գրիգոր Լուսավորիչն ուսուցանել է, նույն ձևով, նույն հավատքով, մեր
պապերի հավատքով շարունակենք այս եկեղեցին կենդանի պահել, ապրող և
շնչող պահել»:

Պատարագի սրբազան արարողությանը հյուրաբար ներկա էր
«Պրոմեթևս» բաժնետիրական ընկերության «Մշակույթ» հեռուստաալիքի
զխավոր տնօրեն պրն. Արմեն Սմբատյանը և նրան ընկերակցող հեռուս-
տաալիքի տեսագրող խումբը, որոնք էլ նկարահանեցին ողջ արարողությունը:

Հավարտ Սուրբ Պատարագի կատարվեց 120 երեսաների խմբակային
մկրտություն, մատաղի օրհնություն և բաժանվեց հոգևոր գրականություն:

ՄԱՍԻԿԱՆ ՍՐԿ. ԱՎԵՏԻՄՅԱՆ